

SLAVKOVSKÉ NOVINY

pro město Slavkov a okolí.

3. června 1945.

2.— Kč

Číslo 30.

Na rozloučenou a do nové práce!

Deníček Slavkovské noviny se s vámi tímto číslem loučí. Vyjde až za týden, 10. června, ale v novém rouše a ve větším rozsahu. Stanou se z něho **Nedělní Slavkovské noviny**, a budou vás navštěvovat týdně.

Slavkovské noviny se zrodily v pohnutých dobách. Nejtěžší válečné běsnění, jaké kdy svět viděl, vstoupilo do našich zahrad a domovů. Válka zuřila nad Slavkovem. Velká doba nadcházela. V ty nejnapjatější minuty byl na ulicích města mrtvý klid, olovo pleskalo o kameny, těžké náboje s hrčením šněrovaly slavkovské nebe, od západu se objevily první žlutohnědé uniformy. Tenkrát psal br. Hanák první slova našich novin, jimiž za vás pozdravil ruské hrdiny a první minuty naší svobody. Br. P. Mrva organizoval a upravoval zahraniční zprávy, jež odposlouchal br. Mirek Hrubý. Tak se zrodily naše noviny. A už to šlo. Byl to revoluční deníček, měl vady. Odpusťte mu! I vy všichni, kteří jste potom vyšli do ulic, naši čtenáři, jste byli našimi spolupracovníky. Dodávali jste nám nadšení. Děkujeme vám!

My všichni jednou odejdeme a s námi celá tato doba. Matka země nás přikryje a také to, co bylo v našem srdci hořkého, zlého, naše spory, vše. Nic z toho nedojde na povrch. Tam bude po 100 letech už docela jiné pokolení, ničím nezátížené, děti našich dětí, a s ním svoboda právě vybojovaná. Někde v truhlici bude také 30 čísel Slavkovských novin. Dým, požáry, střelba, boj, zloba, celá naše nynější doba bude v nich zakleťa. Čtenáři ji budou znovu prožívat, ale jinak než my. My jsme ji museli prožít.

Co přinese nový týdeník? Mezinárodních zpráv málo, chce si všímat jen našeho kraje. Budou to, abych tak řekl, krajové klepy. Ale klepy uslechtilé, my se budeme jimi vzdělávat, vychovávat, povznášet. Události se řítí, jedna potlačuje druhou. Musíme zachytit, co bude lze z oněch pohnutých dob. Vzpomeneme ještě bojů o osvobození Slavkova, ruských hrdinů, kteří odpočívají v naší půdě, našich lidí. Shromáždíme se a vyslechneme ty drahé, kteří se mezi nás vrátili z druhého světa — koncentráků — s vpadlýma očima a oteklýma nohama. To musí být zaznamenáno pokolením budoucím.

Pravidelně budeme uveřejňovat zprávy výborů, úřední informace, budeme oznamovat, jak se v našich obcích platí daně. Zvláštní stránku máme pro naše rolníky, nezapomeneme ani na sport, filatelii a jiné potřeby kulturního člověka. Budeme zaznamenávat i humor z doby právě prožité. Zvláštní místo v našem časopise budou mít i naše děti. Náš úkol bude zodpovědný. Ale každému z nás svěřila vlast určitou povinnost. Pomůžete nám tím, že se stanete našimi spolupracovníky!

Do práce za hospodářské i kulturní povznesení slavkovského kraje!

J. H.

Mezinárodní přehled

Každodenně se dostávají do rukou spojenců stále noví Hitlerovci a Quislingové. Veřejnost i pokrokový tisk demokratických zemí žádají přísného potrestání válečných zločinců, kteří způsobili evropským národům mnoho hoře a utrpení. Některé země stále však ochraňují válečné zločince. Zástupci reakčních vrstev v těchto zemích dělají vše možné, aby své chráněnce uchránili. Řada novin, mezi nimi Daile Telegraph and Morning Post volají po brzkém ustavení soudu nad válečnými zločinci. Pokrokový francouzský tisk je rozhořčen shovívavostí francouzské justice ve věci zrádců a zaprodanců.

Noviny oznamují, že rozsudek smrti nad zrádcem Dentsou, bývalým vrchním komisařem v Syrii, stále je odkládán. Kolují zprávy, že jeho věc bude znova soudy zkoumána. Nemale rozhořčení způsobuje i to, že byl pod nátlakem vlivných jedinců propuštěn z vězení známý francouzský fašista Lemegre Debrai. Veřejnost demokratických zemí nemůže a nesmí dopustit, aby se část zločinců vyhnula spravedlivé odplatě. Zločinci musí za své činy pykat.

Ne málo Hitlerovců se zařídilo v t. zv. demokratických zemích. Ve Švédsku s nimi na př. zacházejí jako s čestnými hostmi. Jak je známo, v této zemi stále ještě vycházejí noviny, založené a finančně podporované Göbelsem. Tyto noviny nevynechají ani jednoho případu — na př. obsazení Bornholmu sov. vojsky — jehož by nevyužily k protiruské propagandě. —

Podobnou propagandou chtějí tyto fašist. plátky působiti mezi spojenci rozkol. Deutsche Akademie, která se po mnoho let zabývala propagandou ve prospěch nacistického Německa, existuje ve Švédsku posud a také pokračuje nerušeně ve své činnosti.

Nejdůležitější místo v poválečných plánech Hitlerovců má ovšem fašistické Španělsko, které bylo po celou dobu oporou Hitlera a Mussoliniho. Francouzský list Liberation oznamuje, že ještě několik měsíců před skončením války opanovalo Gestapo úplně španělskou tajnou policii. Využívajíc svých a španělských orgánů, chtějí nacisté ve Španělsku vytvořit dobře organizovanou základnu, která si dává za úkol podkopávat jednotu mezi spojenci a pracovat pro novou válku. K tomu cíli připravili nacisté několik špiónských spolků, dobře skrytých pod falešným jménem. Jedním z nich je Německo-španělský kulturní spolek, se střediskem v Barceloně, který má mnoho poboček po Španělsku. Ve válce zabýval se tento spolek verbováním dobrovolců do „modré divise“, která bojovala proti Rusku. Fašistické Španělsko poskytuje útulek četným hitlerovským pohlavárům. I přes různé profesty demokratických zemí Franco odřekl vydati Lavala, belg. fašistu Degrella a jiné zločince. Ve spojení s tím žádá komise pro zahraniční věci při francouzském poradním sboru, aby Francie přerušila diplomatické styky se Španělskem gen. Franco. „Po porážce Německa a Itálie,“ mluví se v příslušné resoluci, „věrnost k demokratickým zásadám a také bezpečnost Francie vyžadují, aby byl ve Španělsku odstraněn režim Franco.“ Hnutí pro roztržku s režimem Franco, jež v mnoha zemích před lety začalo, značně zesílilo. Dosud přerušila styky s fašistickým Španělskem jen Quatema-la, ale resoluce s tímto požadavkem přijaly sněmovny Costariky, Kuby, Venezuely a j. Podobný návrh přijala i sněmovna USA. Kulturní a odborové organizace demokratických zemí se vešmě stávají za tento požadavek.

Minulý týden byl v Anglii týdnem nové vlády. Většina anglických novin nazývá ji vládou přechodnou, neboť do voleb, po nichž bude provedena rekonstrukce nebo změna vlády, zbývá jen krátká lhůta. Avšak Times jsou ochotny pokládat zatím vládu za trvalou a přejí si, aby se voliči pro ni vyslovili.

V dřívější koaliční vládě měli konzervativci ze 40 nejdůležitějších vládních míst obsazeno 22, Labour Party 8, liberálové 2, nezávislí 6, národní liberálové 2. V zatímní nynější vládě jsou tato místa rozdělena takto: konzervativci 27, nezávislí 9, liberálové 4. Hlavní ministerstva mají opět jako ve vládě koaliční Churchill, Eden, Emery, Canborne, Grigg a j. Volební kampaň není ještě v plném proudu. Boj mezi stranami rozvíjí se na podkladě vnitřně politických otázek, na př. kontrolu nad uhl. doły a j. odvětvím těžkého průmyslu, o nezaměstnanosti, o stavbě obytných domů a j. V posledních dnech se v boji mezi stranami vynořily některé zahr. problémy.

Palacký o zápase s Němci.

Hlavním bodem programu, který chtěl nacismus a jeho přísluhovači v „českém“ ministerstvu školství provést do všech důsledků, bylo vykoře-nění názorů Palackého o smyslu českých dějin, názorů, které se staly vlast-

nletvím celého národa. Bylo prohlašováno, že názory Palackého jsou již dávno překonány a konány přeškolovací kursy, na nichž se českým profesorům a učitelům k věření předkládaly nové teorie, jimiž pak měla být otravována duše studující mládeže.

Zápas s Němci prožíval Palacký hluboce; věřil, že nám jej uložil sám Bůh. V pokročilém stáří, r. 1875 napsal, že Němec nebyl k Čechovi nikdy spravedlivý, nebyl-li k tomu donucen okolnostmi; to potvrzuje celá česká historie. Vždyť už ve XIII. století vzniklo pořekadlo: Až se had na ledě ohřeje, tak Němec Čechu popřeje. Podle německého právního citu nemůže vedle sebe žít dvojitý lid tak, aby jeden nebyl pánem, druhý otrokem. Německého hesla: „Macht geht vor Recht“ se Palacký děsí; ono hrozí nejen uvrhnouti Evropu do barbarství, ale i zaplaviti ji za nedlouho neviděnou dosud povodní války, Palacký věří ve vítězství pravdy a spravedlnosti a předpovídá pád Němců. Slované sami zápas s Němci nerozpoutají. „Ať potom štěstí válečné kolísá se nějaký čas nerozhodně sem a tam; nakonec, tím jsem jist, Němci přesilou nepřátel na východě a na západě budou přece udoláni!“

Jak pravdivé bylo toto proroctví vidíme dnes, kdy Německo zažilo nejstrašnější porážku, jakou kdy historie lidstva poznala. Dějiny daly Palackému za pravdu.

E. J.

Pravá láska k vlasti.

Je tomu teprve měsíc, co trvá náš stát, naše nová Československá republika. Všichni, kteří jsme prožívali zmatky světové války, krveprolití, hlad, nejistotu hospodářskou a sociální, zatoužili jsme z plna srdce po klidu a pokoji, po autoritě politického celku. A rozhlédneme-li se dnes vůkol, poznáváme, že náš národ po boku slavného, bratrského, slovanského SSSR a západních spojenců vykonal poctivý kus práce k uspořádání vnějších i vnitřních našich poměrů, tedy pro nás, pro naše blaho.

Co nás nejvíc těší, je to náš stát. Kdo zakusil, do jakých tragických konfliktů nás vhněly oslavy bývalé třetí říše, pro cizí zájmy, za cizí slávu, ten pozná, jaká výhoda je v tom, když se stát kryje s pojmem národa, když každý může pracovat a je-li třeba i bojovat pro vlastní národ.

Máme milovat rodiče. Ale po lásce k rodičům není něžnější lásky nad lásku k vlasti, k celku spjatému společenstvím stejného kmene, jazyka, kultury, stejných osudů. Není vůbec na světě většího dobrodiní, jako mít v široširé cizině kus země, kterou smíme nazývat svým domovem. Jen si vyjděte za hranice, bludte světem a když se sejdete s Čechem-krajanem, vycítíte hned obsah jeho slov: „Není tu jako doma.“ Všechno teplo otcovského domu pak zaleje i vás při této vzpomínce na vlast a na domov.

Je třeba si však dobře uvědomiti, v čem spočívá pravá láska k vlasti. Jistě to není tak zvaný přemrštný patriotismus, který si rád zabývá, zahřímá při slavnostech, než pro obyčejné služby všedního života je však naprosto neschopen věrného, svědomitého plnění povinností k vlasti a pro výjimečné případy není vůbec schopen pro ni obětí. Tím by nebylo poslouženo národu. Docela jiný zápal musí schvátiti národ. Kdo chce sloužiti svému národu, ten ať mu slouží nejen o národních, slavných dnech, nýbrž denně, stále.

Jak snadno můžete zaslechnouti z úst některého člověka, že prý není třeba příliš sloužiti národu za to málo, co mu poskytuje. Kdo by chtěl

býti na širém poli práce pro národ rozsevačem nebo dělníkem jen za pouhý peníz a ne z lásky? Což nepracujeme hlavně proto, abychom spolupracovali všichni na té veliké ideální žni svého drahého národa? Zajisté, mohou být i dnu, kdy národní nadšení vzkypí jako vlnobití moře, ale při tom nesmíme zapomínat, že zpravidla jen pravé vlastenectví pracuje pro národ neustále, po celý život, že je to práce celodenní, celoživotní, obětavá, skrytá a ne-náročná.

Bůh přikázal každému národu pole jeho vlastní činnosti a z toho všeho nechť těží i celá naše vlast. A této lásky přejeme národu nejvíce. Abych mluvil zřejmě: Kéž česká práce je co nejpoctivější a nejtrvanlivější, česká věda metodou i výsledky nejmodernější, kéž je česká mládež nejvzdělanější, ať je to ideálem všech učitelů a rodičů, od vysoké školy až po jednotřídku na některé zapadlé vesničce. Ať si myslí každý školák: „Má škola je můj svět!“ Ať je česká víra nejpevnější, český mrav nejušlechtlejší a čistý charakter naší mládeže ať září před celým světem. Kéž by byl každý český muž nejstřídmější a neměl na svědomí ani haléře cizího majetku, kéž láska k bližnímu — a to ke každému bez rozdílu stavovských — zachvacuje celý národ. Jen tak přivedeme národ k mravní a ušlechtilé sile, k velikosti a slávě.

Na této lásce smí brát každý podíl; taková práce nikoho z nás nebude bez ceny pro celek, pro národ. Šťastná je přítomnost našeho národa, můžeme se z ní radovat. Jaká bude jeho budoucnost? — To záleží na nás všech. Pracujme pro ni s láskou a s nadšením, svou prací posvěťme modlitbou za jeho šťastnou budoucnost, a takové práci jistě Bůh neodepře své požehnání.

V. K.

Svaz československé mládeže ve Slavkově u Brna.

V pátek dne 1. června 1945 večer sešla se naše slavkovská mládež v sále Spořitelny, aby dle přímých direktiv čsl. vlády se semkla v jediný, pevný, nerozborný šik. Mládež jménem Národního výboru přivítal br. Josef Hanák, který řekl:

Děvčata a chlapci, sestry, bratři!

Jménem okresního Národního výboru vás vítám k ustavující schůzi Svazu čsl. mládeže a zahajuji ji. Vítám vás k práci pro kulturní povznesení našeho kraje. Vítám váš zápal, s nímž se chystáte do práce, vaše nadšení. Naše vlast na vás spoléhá. Chce vás mít pod jedním praporem, paži k paži, srdce k srdci. Jsme národ malý, nesmíme ztratit ani špetku národní energie. Proto půjdeme svorně a svorně splníme úkol, jež nám republika uloží.

Ve středověku český král volal národ do jednoho šiku hořící pochodní, s kterou zvláštní jezdcí v noci uháněli od města k městu. Naše mládež bude takovou pochodní, svolávající celý národ do boje na výstavbu republiky. Jeden boj skončil, druhý začíná. Je to boj neméně odvážný, boj se sobectvím, lidskou špačností, slabostí.

V ruské říjnové revoluci volali lidoví řečníci z tribun: „Budujeme ne pro sebe, pro ty, kteří se ještě nenarodili.“ Veškerá tíha ohromného boje za spásu vlasti spočívala v této válce právě na bedrech tohoto nenarozeného pokolení. Tito mladí se stali metlou, jež u Stalingradu začala a vyčistila zemi od nepřítele. Mladí zachránili svou vlast. Stalingrad se stane poutním místem svobodomilovných národů.

Před 100 lety nastupovala také česká mládež, jejíž řady byly ovšem prořídle. Také v roce 1848 bojovala na pražských barikádách. Ti, co tehdy vedli mládež, byli také mladí. A mladí zemřeli. Byli to Havlíček, Němcová, Tyl a celá řada jiných pracovníků. K nim se přimkneme. Nejsme ničím zatíženi, máme jen lásku k vlasti ve svém srdci a nadšení. Proto mladí vpřed a vysoko prapor republiky!

Po něm promluvil k mládeži br. V. Fochler.

Československá mládeži, hoši a děvčata!

Máme za sebou šest hrozných let. Do celou dobu jsme žili ve stálém napětí a strachu. Byli jsme nemilosrdně strkáni a tlačeni, ať se nám to líbilo a nebo ne.

O tom všem jste snad již dosti informováni a konečně o tom ještě budete čísti a slyšeti. Dnes jsme opět svobodni a svobodnou cestu před sebou má i československá mládež. Vykračuje po očištné koupeli osvobozena do nového národního života.

Jdou nás statisíce a víme, že jsme sledováni starostlivými zraky celého národa. Tento národ, tolik zkoušený, prosí dnes Boha, aby nám dal sílu vystříhat se všech chyb, které náš národ vnitřně ubíjely, prosí, abychom svorně — vedle sebe — šli po lepších cestách.

Věří v nás, vidí v nás pokračování svého života a proto nás sleduje a prosí, abychom nezklamali. Chceme vykročit správně, pevně a chceme jít po správné cestě. Známe své chyby a chceme a musíme se jich v budoucnu vystříhati. Víme, jak těžká doba nás čeká, víme, co po nás žádá a chceme se na ni vyzbrojit.

Nejdeme do života s plným uzlíkem a víme, že vstupujeme do života práce a obnovy naší drabé vlasti. Víme, že žádná cesta není snadná, ale v uzlíku si na cestu neseme dobrou vůli, lásku k vlasti a chuť do práce. To jsou poklady, s nimiž se dá začít dobře a správně žít.

Znáte jistě z domova, školy či zaměstnání, že práce ve dvou se lépe daří a že čím lépe si s ostatními rozumíme, tím lépe se práce daří, je nám radostí a je hotova dříve, než se nadáme. Tak je tomu všude a v celém životě. V jednotě je radost, síla a úspěch.

Proto vznikl Svaz československé mládeže a proto vás všechny volá v jeden šik. Buď dělníkem, učněm či studentem — v naší rodině budeš v prvé řadě Cechem a bratrem. Budeš bojovníkem za lepší budoucnost svoji i za lepší budoucnost svého národa. Ať jsme čímkoliv, není rozdíl, není malých a velkých, bohatých a chudých, tu jsou jen dobří či špatní služebníci svého národa.

Svec šije boty pro studenta, jenž ho jednou bude vyšetřovat jako lékař. Onen rolnický hoch, vypomáhaje v obci, dává chléb spisovateli, jenž mu pro potěšení a poučení píše pěknou knihu. Pracujeme jeden pro druhého a jeden druhého potřebujeme. Nadání je dar přírody. Jeden je obdarován více — více umí a musí proto více pracovat. Druhý je nadán méně a jeho přínos bude proto menší. Hodnocení však nebudeme podle toho daru přírody, ale podle toho, jak jsme ho využili, co jsme udělali, co jsme k němu ze sebe přidali. Tedy: ne co děláš, ale jak to děláš.

Proto si musíme vážit více pracovitého dělníka, než líného darmošlapa, který se nechává od svých rodičů žít a jehož sebevědomí a hloupou pýchu tvoří otův titul a kapsa. V tomto musí naše mládež najít společnou cestu a pak půjde svorně vedle sebe. Proto Svaz československé mládeže, proto jedna organizace, protože je jedna společná cesta a jeden společný cíl. Pracovat, žít a nechat žít. Mít rád sebe, ale také druhého, neupírat druhému to, na co si činím nárok sám. Chceme jednotu mládeže, jednotu v práci, v právech i v povinnostech. Chceme jí připravit radostné a šťastné mládí, chceme z ní vychovat svobodné občany bez nenávisťi a závisťi, chceme z ní vychovat v prvé řadě národovce, Čechy, svobodné občany ve svobodném státě. Jde o to, aby všichni mladí toto pochopili a pomáhali. Pak nebude křivd, nenávisťi, revolucí, pak nebude slabých a utlačovaných.

Svaz československé mládeže volá všechnu mládež, jež se chce zúčastnit uskutečnění tohoto krásného programu, do svých řad.

Chce ji sdružovat do různých zájmových kroužků, jako šachových, loutkařských, recitačních, hudebních a pod. a opatřovat vhodnou literaturu, sledovat mládež jak v učení, tak ve škole, pomáhat jí sociálně slabší podporovat, umožnit její vývoj a vzdělávání v různých přednáškách, kursech jazykových i odborných, chce vytvořit pravou a silnou generaci, která bude jednou z vůdčích složek našeho národa na cestě k lepšímu zítřku. Svaz československé mládeže může splnit své poslání jen tehdy, soustředí-li ve svých řadách co největší část české mládeže. Proto vás všechny zve. Nebojte se nového dění a přiložte ruku k dílu.

Potom vyslechli přítomní půlhodinku, věnovanou mládeži z rozhlasu.

Na to byl utvořen zatímní pracovní výbor české mládeže ve Slavkově a zapěny československé hymny.

Přihlášky do Svazu české mládeže v neděli v budově Spořitelny.

Informace školského odboru Okresního národ. výboru.

1. Okresní odborové rady učitelské. Dosavadní NOÚZ a ÚVZ se spojily a vytvořily Ústřední radu odborů v Praze. Tato je jediným mluvčím všech odborových organizací. Složkou Ústřední rady odborů je Ústřední odborová rada učitelská v Praze, hájící zájmy učitelů a profesorů. V okresech se

zřídí OORU — Okresní odborová rada učitelská. Pro politický okres vyškovský jsou ustaveny pro I. i II. dohlédací obvody samostatné OORU. Pro II. dohlédací obvod jsou jejími členy: Ladislav Polouček, prof. reálného gymnasia, Bučovice; Karel Bruch, řídící učitel, Vážany L.; Rostislav Boloucký, odborný učitel, Slavkov u Brna; Zdenka Čapková, odborná učitelka, Slavkov u Brna; Rudolf Šrot, řídící učitel v. v., Mouchnice, Miroslav Bílek, řídící učitel, Černčín; Jaroslav Florián, učitel, Sivice. OORU vykonává prozatímně funkci bývalého okresního školního výboru.

2. Inspektorské komise. Všichni dosavadní školní inspektoři jsou dáni na dočasnou dovolenou, případně byli zproštěni nebo zbaveni svých míst. Místo nich se zřizují v každém dohlédacím obvodu 5 členné inspektorské komise. Tuto komisi ustanoví OORU. Budou v ní 3 zástupci obecných škol, 2 zástupci měšťanských škol.

3. Vyšetřující komise. V součinnosti s okresními Národními výbory bude ustavena pro každý dohlédací obvod vyšetřující komise, v níž budou 2 zástupci učitelstva a 3 zástupci okresního výboru. Komise vyšetří chování inspektorů, ředitelů, řídících učitelů a učitelů za dobu od 21. května 1938 do dne osvobození. Nikdo z inspektorů, i kdyby byl úplně bez viny, nezůstane na svém místě. Podobně bude postupováno i s řediteli a řídícími učiteli, kteří vykonávají nynější své funkce jen z pověření.

4. Důvěrníci a závodní rady učitelské. Tam, kde učitelský nebo profesorský sbor má více než 20 členů, zřídí se tříčlenné závodní rady, místa s menším počtem učitelských sil si zvolí důvěrníka, avšak obce s menším počtem sil než 5, spojí se k volbě důvěrníka tak, aby skupina měla více než 5 sil. Důvěrníky oznamte, kdo tak neučinil, ihned okresnímu výboru do Vyškova.

5. Všichni učitelé, kteří byli předčasně pensionováni nebo suspendováni z politických nebo národnostních příčin, podejte si ihned žádost o reaktivaci. Žádost adresujte okresnímu Národnímu výboru ve Vyškově.

6. Důležité! Upozorněte všechny školy! Všechny školy podají obratem okresnímu Národnímu výboru do Vyškova tuto zprávu:

a) seznam učitelů zastřelených, zemřelých v koncentračních táborech, internovaných, persekuovaných (zproštěni, pensionováni, přeloženi), vždy jméno, titul, působiště, datum zatčení, úmrtí, pensionování a dobu, nynější adresu učitele nebo pozůstalých příbuzných.

b) Jméno, titul a působiště ředitelů, řídících učitelů, které místní Nár. výbory zproštěli funkce, nevzali je z vážných příčin k vykonání slibu. Také připojte stručný důvod.

Z OKRESU — PRO OKRES.

Vybláška. Okresní Národní výbor vyzývá všechny nynější obyvatele v obvodu střelnice na vyškovsku, zvláště ty, kteří za doby německé okupace se nastěhovali dobrovolně, t. j. přihlásili se u komandatury střelnice, aby se vystěhovali do svých domovských obcí nebo do svého dřívějšího bydliště a to ihned, nejpozději však do 20. června t. r. Těm, kteří byli do těchto obcí dosazení úřadem práce se doporučuje, aby si našli náhradní byty, neboť území střelnice bude osazeno původním obyvatelstvem. Všem místním Nár. výborům se ukládá, aby informovali vystěhovalce, kteří se hodlají vrátiti do svých domovů bývalé vyškovské střelnice, aby se připravovali na přestěhování. Podotýká se, že dosavadní obyvatele střelnice nemohou nutit k vystěhování před stanoveným termínem. Ti přistěhovalci, kteří vyplnili dotazník a žádost o umístění na německém ostrůvku a budou se stěhovatí na-

zpět do svých původních obcí, tudíž nereflektují již na usazení na ostrůvku, nechť oznámí okresnímu Národnímu výboru (referát kolonisační), že již nemají zájmu na usazení. Nejpozději do 20. června t. r.

Veškeré příkazy a nařízení, které provádí Národní bezpečnostní stráž ve celém okrese slavkovském — musí mít bezpodmínečně schválení velitele bezpečnostní stráže ve Slavkově — p. Lad. Bejčka. Žádosti a inf. písemně!

Učňovská škola v Rousínově zahajuje opět vyučování v pondělí dne 4. června 1945 v 10 hodin dopoledne. Všichni žáci dostaví se v ten den ve stanovenou hodinu do školy. Ředitelství.

Školní děti ze smíšených manželství (kde jeden z rodičů je české národnosti) mohou být beze všeho přijaty do české školy — samozřejmě v dohodě s místními Národními výbory.

V nejbližších dnech budou přidělovány ve Slavkově značky mot. vozidel.

Pořad slavností otevření zámeckého parku v neděli dne 3. května 1945:

1. O 3. hod. průvod krojovaných s hudbou ze Špitálky k zám. bráně.
2. Uvitání hostí a přítomných předsedou místního Národního výboru.
3. Přestřížení uzavírací pásky a odhalení desky s názvem parku. Vykoná ruský vojenský velitel města.
4. Odchod na prostranství před zámkem. Proslavy předsedy okresního Národního výboru br. Fr. Kostíka a ruského vojenského velitele města.
5. Ukázky národních tanců i tanců jednotlivců.
6. Volná zábava v parku. Večer taneční zábava v sále Spořitelny.

Z posledních dnů německé okupace v Heršpicích.

15. březen 1939, obsazení republiky, působilo na nás všechny jako svěrací kazajka. S jakou úzkostí jsme přihlíželi tomu, jak se Němci u nás začali zařizovat na trvalo. Jak stupňoval se teror a hrůzovláda. — To vše je nyní za námi, republika byla osvobozena. Rudá armáda rozdrtila německý militarismus a spojenecká vojska vynutila úplnou kapitulaci kdysi pyšné německé armády. Budeme kdysi později vzpomínat na ta léta napjetí a nejistoty jako na zlý sen.

Vítězná Rudá armáda, když překročila hranice moravské a dobyla Hodonína, vzdáleného od nás jen 45 km, tu nervové napětí rozproudilo v nás všechny krev. Cítili jsme, že přicházejí vážné chvíle. Mnohé matky s dětmi odstěhovaly se pro větší jistotu do krytů v „Kopánkách“, ve „Stržích“ a j. — po většíně dobře budovaných. Ze byly kryty většinou prostorné, svědčí ta okolnost, že v některých bylo s dětmi ukryto i přes 20 osob. Starší občané zůstali většinou doma a za bombardování a kanonády ukrývali se ve sklepech. Tak ve školním sklepe nás bývalo na 30.

15. dubna se fronta přiblížila. 17. dubna obec ostřelována z letadel, poněvadž bylo zpozorováno mnoho němec. vojska, jež se z fronty pomalu ztahovalo a stále střídalo. Na několika místech padly granáty ráže 28 mm. V domě číslo 29 prorazil takový granát střechu, odrazil se od stěny pod oknem do dvora a uvízl v protější stěně. Šťastnou náhodou nebyl nikdo zraněn.

21. dubna bylo bombardování již horší. Do osady padlo několik bomb, některé těžké ráže. Jaký účinek má taková trhací bomba, bylo možno vidět v zahradě Roziny Ševčíkové v č. 163, kde do šíře asi 50 m vzrostlejší již stromy byly jako kosou sřaty. Odnesl to ještě pár zapražných koní německých vojáků, z nichž jeden měl vraženo přes půl oje i s držáky ve stěně a druhému zbytek oje proklál hrud. Jeden Němec byl při tom zraněn.

Z 22. na 23. dubna hrozná noc. Bombardováno Brno, Slavkov i naše obec. V zahradě Jaroslava Hejtmánka č. 3 zabito 5 koní a 2 zranění. Křídlice na stodole úplně rozmetána, okolní domy částečně poškozeny, sklo v oknech rozbíto. V zahradě č. 45 zabít jeden kůň a 2 zranění; zraněn i německý voják. Na Holáskovo pole „Za zahradami“ spadly dvě bomby. Po celou noc jsme dleli ve sklepích.

23. dubna fronta hřmí. Bojuje se u Násedlovic a Žarošic.

26. dubna je již fronta docela blízko. S netrpělivostí čekáme, kdy se posune docela k Heršpicím. Ze 27. na 28. dubna prožili jsme nejhorší noc. Od 15.30 do 23.45 hod. pro hrozné ostřelování obce byli jsme stále ve sklepě. Přímými zásahy menších granátů utrpěly domy: č. 109, 64, 150, 22, 210, 127, 31, 158, 99. Mnohé domy poškozeny pak úlomky granátů, skla v oknech některých domů (zvláště č. 17 a 19) úplně rozbíta. Situace byla pro nás stížena tím, že v zahradě č. 7 postavili Němci vrhač granátů, na mlýně měli pozorovatelnou, u Jalového dvora a Bílého vlka stála děla.

Zbořen nebyl žádný dům v obci, ani nevyhořel. Hrázu posledního dne zaplatili dva občané životem: Jan Dunaj č. 22 a Ferdinand Hrabovský č. 206. Otec jeho Josef Hrabovský a sestra Františka byli zranění.

Jak se říká „po bouři se zase vyjasní“, tak se stalo i u nás. Od 4. hodiny ranní proudili vítězni Rusové od Slavkova a Hodějic do Heršpic, když krátce před tím hrstka Němců z vesnice zmizela. Rusové šli odvážně, vztyčení, jakoby tušili, že tu již není nepřítel. A potom přes 2 hodiny radostně vítali jsme bratry Rusy, kteří projížděli naší obcí směrem k Rašovicím.

28. duben 1945 bude v naší kronice zapsán velkým písmem, jako den osvobození z germánské tyranie.

Toužíme nyní po klidu, abychom se mohli věnovat práci. Je třeba přičinit se o to, aby brzy u nás zavládl pravý mír, abychom byli konečně osvobození od hrůz, strachu a nejistot. Usilujeme proto všichni svornou prací o nový a šťastný domov!

E. Pátek.

Hostěrádky-Rešov. V neděli 27. května t. r. odpo. pořádala obecná škola ve vyzdobeném sále p. Cenka oslavnou besídku k 61. narozeninám presidenta dr. E. Beneše. Paní učitelka Jar. Pavlusová promluvila na počátku o velké práci p. pres. za šest let poroby a pak uvedla několik dat z jeho života. Vlastní besídka byla velmi rušná: básně, zpěvy, scény, hra na housle, tance a prostná se střídaly v pestrém kaleidoskopu. Na konec zapíval přeplněný sál naši hymnu. Zdar panu pres. Benešovi! J. H.

Z Křižanovic. V neděli 27. května 1945 byli na místním hřbitově pohřbeny ohořelé pozůstatky jednoho ze dvou zde zahynulých ruských letců, kteří právě v den osvobození naší obce 27. dubna 1945 padli. Pozůstatky byly nalezeny při odklizení letadla. Nad hrobem za velké účasti občanů promluvil předseda Národního výboru farář Nebojsa, který v srdečné řeči vzpomněl obětí lidu SSSR, které přinesl za svobodu svoji i naši a zdůraznil, že největší přátelství je přátelství krví posvěcené. Po zapění pěveckého sboru byla rakev spuštěna do hrobu. „Buď Ti naše země lehká, neznámý hrdino, kterýs svůj život obětoval za naši svobodu. Zapláče matka Tvá, snad žena, ale my budeme s nimi na Tebe vzpomínat!“ Kotolan K.

Vodní mlýn ve Slavkově přijme k okamžitému nastoupení pomocníka.

Poděkování. Všem spoluobčanům, kteří v době mé persekuce pomohli s obživou mojí rodině vzdávám srdečné díky. Ant. Novozámský, žel. zřízenec, Nižkovice.